

СТАНОВИЩЕ

**от доц. д-р Диана Димитрова, доктор
Катедра "Спортна медицина", НСА „В. Левски“**

**по дисертационен труд,
представен от МАРИЯ СТАМОВА ВАКРИЛОВА БЕЧЕВА
на тема: „ФУНКЦИОНАЛНО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА ГРЪБНАЧНИЯ СТЬЛБ
ПРИ ХРОНИЧНИ ЛУМБАЛГИИ“**

За придобиване на образователната и научна степен „доктор“

Област на висшето образование: **Здравеопазване и спорт**

Професионално направление: **Обществено здраве**

Научна специалност: **Теория и методика на физическото възпитание и спортната
тренировка (вкл. методика на лечебната физкултура) 05.07.05**

1. Актуалност на разработвания проблем

Дисертантката Мария Вакрилова Бечева е насочила своите научни интереси към един актуален, особено за развитите страни, медицински проблем – болките в кръста. По данни на СЗО лумбалгиите са на второ място след респираторните заболявания на горните дихателни пътища като фактор за загуба на работоспособност. Персистиращите болки в кръста предизвикат функционални нарушения и инвалидизиране, психологически проблеми, нарушения в съня, отразяват се неблагоприятно на личните взаимоотношения и ежедневните дейности, което в крайна сметка влошава качеството на живот.

Консервативното лечение на хроничните лумбалгии е трудно и изисква мултидисциплинарен подход. В това отношение кинезитерапията има важно значение за намаляване на болката, възстановяване на подвижността на гръбначния стълб и активния начин на живот.

Липсата на единно становище в научната литература относно ефективността на различните кинезитерапевтични методи и средства за повлияване на болката и

двигателните функции при хронични лумбалгии определя значимостта и актуалността на дисертационния труд.

2. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертацията е с общ обем от 176 страници, в това число се включват 12 страници библиография и 4 страници приложения. Онагледен е с 64 таблици, 28 фигури и 21 снимки.

Дисертационният труд е структуриран традиционно и включва литературен обзор, цели и задачи, резултати и анализ, изводи и препоръки, приноси. Литературната справка включва 141 заглавия, от които 131 на латиница. Дисертантката е приложила и списък с 4 публикации по темата, в две от които са самостоятелни и две са в съавторство.

В първата част на литературният обзор са разгледани етиологичните, епидемиологичните и рисковите фактори за възникване на болките в кръста, както и физиологичните и биомеханичните особености на движенията в гръбначния стълб. Във втората част са акцентира върху различните аспекти на кинезитерапевтично повлияване при лумбалгиите.

Въз основа на изчерпателен и критичен анализ на литературните източници Мария Вакрилова Бечева формулира своята работната хипотеза. Поставената цел и произтичащите от нея 4 задачи кореспондират с хипотезата и организацията на изследването.

Използваният методически инструментариум позволява на дисертантката да успешно да постигне поставените в дисертационния труд цел и произтичащите от нея 4 задачи.

Проведено е изследване върху 55 пациента с хронични лумбалгии, които са проследени за период от 12 месеца. Обработката на резултатите, тяхната интерпретация и изведените 7 извода показват уменията на дисертантката да планира и реализира едно научно изследване във всички негови етапи.

Авторефератът, в обем от 35 страници, отговаря на дисертационния труд и дава ясна и синтезирана представа за него.

3. Характер на приносите в дисертационния труд

Приемам претенциите за приноси на авторката на дисертационния труд, които могат да бъдат характеризирани като:

- приноси с теоретико-методологичен характер - № 2, 4, 5, 6
- приноси с приложен характер - № 1, 3, 7, които могат успешно да бъдат използвани в практиката при рехабилитация на пациенти с хронични лумбалгии.

4. Заключение

Дисертационният труд е представен в завършен вид, задачите са изпълнени, а целта е постигната. В резултат на това е създаден алгоритъм за терапевтично повлияване на лица с хронични лумбалгии в домашни условия. Дисертантката притежава необходимите теоретични познания, практически опит и способност за самостоятелни научни изследвания.

Представеният за становище труд на тема „Функционално възстановяване на гръбначния стълб при хронични лумбалгии” е оформен съгласно изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение. Оценката ми за дисертацията и автореферата е положителна и това ми дава основание да предложа на уважаемото Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Мария Стамова Вакрилова Бечева.

гр. София,
17.04.2012 г.

Председател на Научното жури:
доц. д-р Диана Димитрова, доктор